

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vakár L. könyv- és papírkészítő Csikszereda, hová a lap szállami részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. — Telefon hívószám 20. —</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. ELTHES GYULA</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőbbban számítottak. Készítők nem adnak vissza.</p>
--	---	--	--

Olcsóbb lesz-e a pénz?

Csikszereda, 1913. szept. 23.

Hogy olcsóbb lesz-e a pénz? — es ma a kérdések kérdése. Legyen bármilyen foglalkozásu az ember, egyaránt megérzi a nehéz időket. Most, hogy a balkáni béke nyílt, van útve, kétazerezen okunk van reménykedve nézni affelé, hogy az óhajtott közgazdasági fellendülés várt és ígért ideje elkövetkezzék. De mivel mi a vidéken a mér tékadó pénzügyi körök felfogását nem tudhatjuk, fölkerültük fővárosi levelezőnknek, hogy elsősorban pénzügyi szakembernek tollából szeretnénk a pénzügyi helyzetre vonatkozó cikket közzélni. Ennek a fölkerésünknek eredménye az alábbi közlemény, melyet egy budapesti első rangú bank vezérigazgatója mondott tudósítónknak tollba.

A pénzpiac feszültsége, ha fog is valamit engedni, de nagy optimizmussal ne nézzünk a legközelebbi jövő elé. Hallatszott ugyan, hogy a német bank leszállítja a kamatlábat, de mint azóta ismeretes, a bank ezt a híresszót meőafolta. Ellenben az Angol Bank négy és fél százalékról 5 %-ra emelte a hivatalos kamatlábat és így nagy reménykedés lenne azt hinni, hogy az Osztrák-Magyar Bank fog a kamatlábat csökkenteni, mikor egész Európában oly nyomott a helyzet. Voltaképpen az a baj, hogy egyáltalában a vállalkozás még nagy kamattal sem vehet igénybe annyi tőkét, a mennyit óhajtana. Egész Európában évtizedek óta nem tapasztalt nagy pénzügyi válság van. Ennek oka leginkább a balkáni háború, mely az európai hatalmakat nagy hadi óvintézkedésekre bírta. Ha nekünk egy milliárdunk vesszünk oda (annyi, a mennyit a franciák fizettek a németeknek

a sedani győzelem után hadi sarcként) a hadi felkészültség kiadásaira, az a szomorú vigasztalásunk van, hogy a velünk farkasszemet néző oroszok is legalább ennyire elfecsérelődött. Ez aztán az angol vajjon nem milliárdokat öl nagy csatájai építésére? És egész Európa nem roskadozik a rendes és rendkívüli haditerhek alatt? Enellett a német tüke Ázsiában gyarmatosító törekvésekre ment ki. S ma még e tökéi bizonyítatlanul kamatoznak; aztán most minden tőke arra spekulál, hogy a Balkán hitel igényét kielégítse. Bizonyos dolog, hogy legelőször, Szerbia, Bulgária, Montenegró kötik meg új államközségeiket, persze oly terhes kamattal, mellet, hogy a francia tőzsérek mosolygó arca még mosolygósabbra válik. Csak Bulgáriának öt milliárd frankra van szüksége. És nagy Szerbia mit fog elnyelni, ha a meghódított török földet pacifikálni akarja. Az európai államok valamennyire új rentéket kénytelen kibocsájtani, hogy felemészített pénztári készleteit pótolja. Ez éppen ez a nagy tökékeresés teszi drágává a pénzt és lesz okozója annak, hogy a kereskedelem és ipar egyelőre kénytelen lesz tovább bőjtölni.

Mivel azonban a legnagyobb töké az emberi munka, egy európai jó terfés esetén, ha a munkára a szükségéből béke és konszolidált viszonyok meglesznek, — új pénz forrása fakad mindenfelé a szorgalom és munka nyomán és a nehéz idők csak legfeljebb az ember fogja megérezni, aki ebben az időben pazarolt a más pénzével, vagy esztelenül nagyobb vállalatokba bocsájtott a tudruga kölcsönzött pénzzel.

Véleményem az, hogy az európai pénzfeszültség nem fog rövidesen meg-

szünni és a javulás lassu tempóban, de állandóan meglesz és minden attól függ, hogy az emberi munka Isten áldásával fuktuálól legyen. Ha mi elég okosak leszünk, mint a Balkán szomszédai, felhasználni a közelséget, a jó vére kitűnő piacunk ígérkezik olyan területeken, ahol a török eddig uralkodott, de keleti fatalizmusával, igénytelenségével nem számított jó vevőnek.

A pacifikált földekre élelmes vállalkozók és dolgozók nép jutottak. Akiknek a munkához gép, szerszám, igaró, tenyészállat szükséges, akiknek rubázata nem törökös és igényesebb. Mindez föltelezi, hogy mi jobb vevő közönséget szerezhetünk az új területen s erre való számítással a magyar tőkének be is kell rendezkednie ipari vállalkozásokba, ha majd lassan lassan a mai pénzügyi helyzet kialakul.

De ismétlem: ne számítson senki arra, hogy máror-holnapra a hitelviszonyok gyökeresen javulnak, azért akármilyen pénzember véleményére kíváncsi a közvélemény, — más választ alig adhat, mint azt, hogy óvatosság és takarékossgal kell átszenvadni ezeket a nehéz időköt és várni a jobb napokat.

== Napirenden a közigazgatás államosítása. Gróf Tisza István minisztereinek hétfőn Budapestre érkezett és kedden együtt volt a fővárosban a kabinet valamennyi tagja. Csütörtökön miniszteri tanácskozást tartanak, a mely fontos ügyekben fog dönteni. Az első nagy jelentőségű ügy a közigazgatás államosításának kérdése. Beavott helyről nyert információk szerint befejezett dolog, hogy a kormány törvényhozásilag még az őszel kezesülviszi a részletes államosítást, a melyet az új választási törvény szigorú intézkedéseivel

nek megvalósítására feltétlenül szükségesnek tart. A belügyminiszterumban már napok óta sűrű tanácskozás folyik Sándor János belügyminiszter személyes vezetésével. Ezeket a tanácskozásokon dolgozzák ki a részleteket azokhoz az alapelvekhez képest, a melyeket gróf Tisza István minisztereinek és belügyminiszter legutóbb Geszten megállapítottak. A közigazgatás tervezett reformjára való tekintettel a kormány most már végképp szükségesnek látja, hogy a vármegyei tisztújítást elhalasztassa. Ehhez képest alkalmasint mindjárt az első képviselőházi ülésük egyikén rövid törvényjavaslatot fognak előterjeszteni arról, hogy a megyei restaurációkat egy évre elhalasztják, illetve a megyei tisztviselők mandátumát egy évre meghosszabbítják.

== Andrassyékat leszavasták Zemplénben. Hétfőn tárgyalta Zemplén vármegye törvényhatósága gróf Andrassy Gyula és társainak a kormány iránti bizalmatlansági indítványát. A közgyűlés elé mindenfelé nagy érdeklődéssel tekintettek. Andrassyékat azonban vereség érte, mert az indítvány mellett 192, ellene 224-en szavaztak, a többség tehát 32 szóval elvetette.

Évzáró vizsga a földmives iskolánál.

Csikszereda, 1913. szept. 21.

Vasárnap délelőtt folyt le a csikszeredai földmives iskola évzáró-vizsgálata igen szép számu közönség jelenlétében. A vizsgálatokon Jászkerényi András kolozsvári gazd. akad. tanár elnököl.

A végzett tanulók meglepő előmenetelt és tökéletes jártasságot tanúsítottak a gazdaság minden ágában. Biztos feleleteikkel és intelligenciájukkal meglepték a hallgatókat, egyben bizonyosságot tettek arról, hogy az intézet gondos és szakszerű kiképzést nyújt a tanu-

A „CSIKI LAPOK” TÁRCAJA.

A Tisza partján...

Irtá: Szabolcska Mihály.

A Tisza partján szeretnék meghalni,
Virághullajtó ószi alkonyattal.
Vagy azt se bánám: hogyha épen akkor
Pirostáná megát az ószi hajnal.

Csak ósz legyen; szép, bánatos, szelíd
Mint a millyenben volt a esületésem...
S a távolságom olyan szeretettel
Állják körül, mint rég az érkezőem!

— És ami e két ósz között betölti,
Az életemre több áldás ne szálljon:
Mint ahogy én haló poromban is majd
Édes szülőim emlékét eláldom!

levél Abbázából.

1913. szept. hó 20.

Kedves Barátom, Vincze Gabi!

Igéretem szerint írok Neked. Azt mondtad, hogy eszép írtak, mint a millyent a jó munkók, tavaly nyáron is írtam. Megengedjédes barátom, ezt nem tehetem. A tavalyi nyár óta u. i. nem írtam és a rossza belepte

a tollamat a reászáradt tinta alatt. Nagyon perczeg írásomat, amint láthatod, tintafoltok tarkítják, ezek pedig egy kicsikét szépség hibák. Olyan, mint eszép az arcon.

Valami vig dolgot kellene írjak, mert a mint ismerlek, ha nem vagy a boros asztal mellett, akkor szomorú vagy. Szeretnék felderíteni. Ezt sem tehetem.

„Borus az ég, olyan sötét.” Bóg a tenger. Dühösen csapkodja a partokat, s tehetetlen dühében tajtékot hány az ég felé. Ezért levelemre is reá nehezedik a borongás, a mely körül fog.

Egyébképen is szomorú vagyok. Látom a feccsek költőzködését. Elmult a nyár, jön a komor ósz és ósz után rendszerint tél következik. Valamennyit ismerem, mind Csikből jöttek. Mind feketék és épen úgy rüpdőnek, mint odahaza.

A költőzködésről jut eszembe, hogy a régi helyemről október elsejével nekem is költőzködnöm kell. Éa természetesen nem leszek odahaza. Majd olvassék mások. Nehogy valakinek elárulod, hogy a költőzködés elől azökttem meg és azért vagyok most itt.

Visszatérve a feccsokra, valami nagyszerű dolgot kell elmondanom Neked. Hitted volna-e, hogy olyan okos legyen a feccse? Nagyszerű volt, hogyan adták tudomra, hogy ók is Abbázába jöttek és üdvözölni kívánnak. Elmesélem, ha van időt meghallgatni és nem unatlatlak vele.

Hát ugy történt, hogy Lovrána mellett az

ikrai kikötőben sétálok és egyszer csak halom, hogy valami nagyot koppán a kalapomon. Szalmakalapban voltam és azért koppant akkorát, hogy rövid megfontolás után kénytelen voltam összerézzen. Leveszem kalapom, s hát látom, hogy egy névjegy áll rajta. Nézem a névjegyet és mindjárt megismerem a kezeirását. Vetem szememet az ég felé s richtig, csakugyan feccse volt. Ott kovályogtak a fejem fölött egytől-egyig. Csak rövid ideig tartott, mert az egyik éleset vicscsantott, mire valamennyien gyors szárnyalással elindultak hosszú utjokra.

A többek között tudod-e, hogy még miért vagyok szomorú? Itt bármerre lépek, mindenütt pompa vesz körül; bármerre nézek, mindenütt pénz és gazdagságot látok, én pedig mindezeketől elkabultan imbolygó léptekkel hazafelé támolygok és szobám legötétebb szegletében számlálgatom a garast, hogy még hány napra telik.

Kedves Gabi barátom! Bizalmasan teljes diszkrétó alatt megkérdeznék Tőled valamit. Egy kicsikét szégyenlek előállni a kérdésemel. De édes Istenem, mit tegyek, ha olyan járattlan vagyok a szív ügyeiben. Ne neveskí, mert egészen beleőrösödöm, már pedig én a lila színt szeretem.

Légy szives felelj őszintén, hogy szerelmes vagyok-e? A szymtomákból talán megítélheted. Ugy érzem a szívemet, mintha hangyák mászkálnának rajta. Az étkezésnél velem szemben egy ábrándos kék és amellett nagy szemü

német leány ül. A nikor szemgolyójának el-takarására szolgáló két nagy laplappcs szem-pilláját összeereszti olyan formán, hogy a felső lassan leereszkedik, az alsó pedig lábujjhegyre áll, hogy amant elérje, hát ezen összeereszkedésnél mintha szívem a két laplappcs közé kerülne, annyira összeszorul, hogy azt ki sem mondhatom.

Mond meg igaz lelkedre, hogy szerelmes vagyok-e?

Kényi kin, szenvedés és szomorúság után elhatároztam magamban, hogy többet nem jövök a tenger mellé, hanem inkább elmegyek valamelyik vadon erdőbe, a hol nem lehet embert látni; hallgatom a madarak változatos énekét, a csermely egyhangu motyogását, szívom magamba a tiszta kék levegőt és keressem az Isten.

Bocsáss meg, ezuttal nem írhatok többet, mert a Szerkesztő ur folyton a nyakamon ül és dühösen kiabálja a fülemb: „Ugyan kérlek, hagyj abba már, elég volt a sok úrességből. Ne rontad tovább a lapom ambicióját.” (Vagy reunióját? nem tudom, hogy a kettő közül melyik is a helyesebb kifejezés, mert itt németül beszélnek.)

Tőlem kiabálhat a Szerkesztő ur, még sem tudja megakadályozni, hogy egy Isten-hozzádot mondjak Neked.

Isten veled, a viszontlátásig

szerető barátod...

Gábor János.

MÉRNÖKI IRODA

bányászat, föld- és erdőmérés, ut, vasut, kötelpályák, ásványvizek, bányagépek, FÖLDGÁZVEZETÉS stb.

Balás Jenő okl. bányamérnök

Kolozsvár, Széchenyi-tér 4. szám, I. emelet.

lőknak, kik hivatta földmívelésünket okosra és belterjes gazdálkodással magas fokra emelni. A visszabírtos az elért eredmény felett legteljesebb elismerését nyilvánította Vitályos Györgynek, az intézet derék igazgatójának és az egész tanstületnek. Végül magvas beszéddel bocsátotta utjukra a képzett tanulókat, kiknek egészségétől dunnázó arcukról a jövőbe vetett erős hit és ön-bizalom tükröződött vissza.

As intézet igazgatója részletes jelentést adott ki a lefolyt 1912—13-ik iskolai tanévről.

As oktatást Vitályos György igazgató, Szabó János tanár, Kertész István kertész-tanár, Kovács János, Rovara Frigyes és Ballon Imre gyakorlatok látták el, kik közül a két utóbbi tanév közben más állomásra helyezteték. Ezenkívül Bodor Gyula kir. főerdőtáncos tanította az erdőesettant mind a két évfolyamon és Várady Lajos m. kir. honvédfőhadnagy vette és oktatta a katonai céllövészet tanfolyamot. As orvosi teendőket dr. Éithes Béla járáorvos, as állatok gyógykezelésére Keresztes Antal járási állatorvos látta el.

As első évfolyamnak 11, a másodiknak 17 rendes hallgatója volt. Ezekből mindössze 2, azaz kettő volt csikmegyei és pedig Csodó András Csikszentgyörgyről és Ferenc Sándor Gyergyószentmiklósról. Sainte hihetetlen, hogy vármegyénkől ilyen kevesen látogatják az intézetet, holott a 28 tanuló közül 26 állami ösztöndíjjal élvezett és 2 fizetett 300 korona tápdíjjal. Mindenesetre szomorú, hogy vármegyénk gondaközsége ennyire idegenkedik az intézettel, hol állami költségén kitűnő ki-gazdálkást nevelnek, kik tudásukkal megokszorozzák elhanyagolt földjeinknek jövedelmét. Éppen azért kívánatos volna az intézet éves jelentéseit gazdaközségünk között széleskörűen, hogy betekinthessenek az intézet belső életébe és meggyőződést szerezzenek arról, hogy rövid két év alatt milyen bámulatos asakképzést nyernek a növendékek. Mert egyedül a tájékozatlanságnak tudjuk be azt as idegenkedést, melyvel gazdaközségünk a kitűnően vezetett intézettel szemben viseltetnek. Vármegyénk annyira a földmívelésre és állattenyésztésre van utalva, hogy egyetlen helynek sem aszabna idegen vármegyebeli-nek jussón, nem főleg akkor, midőn csikvármegye magánjainak totemes anyagi áldozatokat hozott, as állam egy millió kor. költséggel hatalmas majort épített s osaknem minden tanulónak ösztöndíjjal ad. A vármegye vezető köreinek és a földmívelésügyi kormányának az volt as intenciója, hogy első sorban csikmegyei aszkely asztlók gyermekei nyerjenek a gazdaság minden ágában aszkaszertű kiképzést. Es mit látunk? Messze Magyarországból többben jönnek ide, mint vármegyénkől, melynek földmívelésügyét. Elsősorban van hivatta szolgálni. Magunk részéről tehát gazdaközségünknek nyomtatékosan figyelmébe ajánljuk az intézetet, mely már is bebizonyította kiváló-aságát és magasabb rendeltetését.

Érdekeségéért közöljük, hogy a 28 tanuló vármegyénként így oszlott meg: Alsófehér 1, Békés 1, Bihar 1, Brassó 1, Csik 2, Három-aszék 6, Jásznagykunaszék 2, Kolozs 2, Marostoros 4, Szolnokdoboka 1 és Udvarhely 7.

A tanítás iránya és menete kiválóan gyakorlati volt, a mennyiben a tantestület vezetése és felügyelete alatt a gazdaságban előforduló munkákat idegen munkaerő nélkül a tanulók végezték. Ezenkívül hetenként felváltva szolgálatot teljesítettek a gazdaság, állattenyésztés és kertészeti munkák körül.

A tanév folyamán a tantestület három tanfolyamot rendezett. Egyet a gazdaság és házilpar köréből a helybeil honvédek részére. Felüllete a talajmívelést, növénytermelést, állattenyésztést, ki-gazdaság berendezését, te-zelődést, gyümölcsfajenyésztést, konyhakertészetet. Tanítási órák végén házilpari fogtalkingás tartatták a kosárfonás, kefe és cirokzeprű készébből.

A második tanfolyam a katonai céllövészet volt as iskolai tanulók részére, mely három évvel ezelőtt vezetettett be. Az eredmény kitűnő volt.

A harmadik tanfolyam a téli gazdasági előadások voltak a községekben. A téli folyamán Vitályos György igazgató 6 községben 16 előadást és Szabó János tanár 7 községben 11 előadást tartott, a gazdaközség élénk érdeklődése mellett.

Igen üdvösek tartanók, ha as intézet vé-rosonok nagyszámú tisztviselői részére egy rövid tanfolyamot rendezne a fajenyésztés, gyümölcsfajenyésztés és méhtenyésztés köréből.

As intézet állatállománya a következő: hámos és igás ló 9, csikó 7, ökör és tinó 15, szarvasmarha (tenyész) 44, sertés (mangalica) 29, juh (fries-racka) 141. Ez as állomány, ha as intézet a majorba kiköltözik, lényegesen emelkedni fog.

As intézet a műtrágyázással igen jó eredményeket ért el, bár as abnormis időjárás as eredményt erősen befolyásolta.

Az új major építési ügye befejezés előétt áll. Újabb értesülésünk szerint nem lehetetlen, hogy a kiköltözés jövő évre marad és as iskola kitelepülése is csak akkor történhetik meg. Ennek oka, hogy as építkezések befejező munkálatai még folyamatban vannak és azok előhaladásától függ a kitelepülés.

A vizsgálatok végzetével Vitályos György igazgató fényes ebédet adott, melyen megjelentek Jászkerényi András vizgabiztos, Bodor Gyula kir. főerdőtáncos, Révész Gyula kir. állategészségügyi felügyelő, Karácsony József tanítóképzői igazgató, dr. Imecs János ügyvéd, Farkas Imre p. ú. számvizsgáló, dr. Éithes Gyula vm. árvsz. ülnök, dr. Éithes Béla orvos, Pótz Antal főispáni titkár, Szabó János gzd. tanár és Kovács János gzd. gyakorlatnok. (s. a.)

A virilisek névjegyzéke.

F. hó 18 és 19-én állította össze as igazoló választmány a vármegye a legtöbb adót fizetőinek 1914. évre érvényes névjegyzékét. A névjegyzékét aszal közöljük, hogy as ellen a 15 nap alatt a bíráló-választmányhoz felebbezui lehet.

1. Id. Márton Lajos 16453 K. 61 fillér. 2. Smilovits Zelig 3827 K 91 f., 3 Kapos Leó 2751 K 84 f., 4. Bogdán István 2295 K., 5. Gyalokay Sándor 1545 K 80 f. (kétzeres).
6. Dr. Tauber József 1531 K 12 f. (kétzeres).
7. Mélik István 1485 K 80 f., 8. Korbuly Miklós 1442 K., 9. Novák István 1432 K. (kétzeres).
10. Merza Vilmos 1316 K., 11. Dr. Tiltcher Ede 1276 K. (kétzeres).
12. Orenstein Fülöp 1263 K 60 f., 13. Cséh István 1240 K 40 f., 14. Dr. Daradics Felix 1134 K 72 f. (kétzeres).
15. Takó János 1084 K (kétzeres).
16. Avéd János 1071 K., 17. Dr. Szakács József 1059 K (kétzeres).
18. Szabó Gerő 1048 K 32 f. (kétzeres).
19. Mánya Krisztof 1046 K 21 f., 20. Smilovits Icsig 987 K 42 f., 21. Szacsavay Imre 974 K 82 f. (kétzeres).
22. Simon Salamon 929 K 42 f., 23. Schv. rez Mendel 906 K., 24. Dr. Bocorok B. la 894 K 62 f. (kétzeres).
25. Dr. Szántó Samu 890 K 32 f. (kétzeres).
26. Dr. Szathmáry István 870 K (kétzeres).
27. Dr. Fodor Antal 861 K. 52 f. (kétzeres).
28. Dr. Éithes Gyula 846 K 40 f. (kétzeres).
29. Dr. Kovács Albert 835 K 94 f. (kétzeres).
30. Agoston Agoston 820 K., 31. Dr. Dobréan Mihály 816 K (kétzeres).
32. Dr. Márton Venczel 814 K (kétzeres).
33. Todor Antal 813 K., 34. Vákár P. Artur 800 K (kétzeres).
35. Dr. Gál József 790 K (kétzeres).
36. Kiss Sándor 788 K., 37. Fejér Sándor 783 K 37 f., 38. Erános János 781 K., 39. Dr. Csodó András 780 K 62 f. (kétzeres).
40. Mikó Bálint 778 K 84 f., 41. Szabeny Péter 773 K. 49 f., 43. Fejér János 771 K., 44. Dr. Dobribán Antal 770 K (kétzeres).
45. Szabó György 766 K (kétzeres).
46. Görög Joáchim 750 K 44 f. (kétzeres).
47. Romfeld János 750 K., 48. Bálint Lajos 717 K. 36 f. (kétzeres).
49. Krausz Mihály 709 K 56 f., 50. Orbán János 707 K 10 f. (kétzeres).
51. Dr. Sándor László 698 K 44 f., 52. Dobál Antal 691 K 70 f., 53. Bartalis Imre 688 K., 54. Dr. Szini János 682 K (kétzeres).
55. T. Nagy Imre 676 K 90 f. (kétzeres).

56. Id. Gál József 660 K., 57. Péterffy Lőrinc 655 K., 58. Dr. Fejér Antal 627 K 42 f. (kétzeres).
59. Ifj. Gál Ferenc 624 K 65 f., 60. Dr. Czikó István 622 K 18 f. (kétzeres).
61. Dr. Kovács Gyárfás 620 K 38 f. (kétzeres).
62. Dr. Hirsch Hugó 610 K 20 f. (kétzeres).
63. Jánosai Márton 605 K 64. Dr. Nagy J-nó 602 K. 46 f. (kétzeres).
65. Sándor Gergely 600 K., 66. Éithes Zsigmond 591 K 54 f. (kétzeres).
67. Dr. Vámos Nándor 590 K (kétzeres).
68. Dobál Gergely 586 K 44 f., 69. Dr. Caizér Miklós 584 K 20 f. (kétzeres).
70. Papp Béla 577 K 20 f. (kétzeres).
71. Dr. Veress Sándor 577 K 10 f. (kétzeres).
72. Dr. Todor Béla 574 K (kétzeres).
73. Dr. László Dózsa 572 K (kétzeres).
74. Jakabffy B. Miklós 555 K., 75. Dr. Balazs Elek 554 K. (kétzeres).
76. Dr. Nagy B-ni 543 K 94 f. (kétzeres).
77. Róth Albert 542 K 14 f. (kétzeres).
78. Rács Béla 538 K 34 f., 79. Dr. Gross Tivadar 526 K (kétzeres).
80. Szilágyi József 525 K., 81. Dr. Adi Endre 524 K 82 f. (kétzeres).
82. Bodor Gyula 519 K 48 f. (kétzeres).
83. Jakab Antal 513 K 72 f. (kétzeres).
84. Török Ferenc 512 K (kétzeres).
85. Gabosí Dóme 511 K 42 f. (kétzeres).
86. Dr. Dóci Kálmán 509 K 20 f. (kétzeres).
87. Veress Elek 507 K 03 f., 88. Dr. Pál Gábor 496 K 84 f. (kétzeres).
89. Dr. Zakariás M. Miklós 495 K 30 f. (kétzeres).
90. Kopatz Lukács 491 K., 91. Dr. Csiky József 485 K 98 f. (kétzeres).
92. Szentes Gergely 482 K 26 f., 93. Karácsony József 476 K 04 f. (kétzeres).
94. Nikoleszku Aurél 474 K., 95. Dr. Imecs János 470 K 60 f. (kétzeres).
96. Teutsch Frigyes 468 K. 97. Deák György 467 K 06 f., 98. Dr. Éithes Béla 466 K 10 f. (kétzeres).
99. Dr. Györgypál Domokos 464 K 20 f. (kétzeres).
100. Pál Gábor 459 K (kétzeres).
101. Ribiczei Ferenc 459 K (kétzeres).
102. Jerzsák János 459 K (kétzeres).
103. Demény Ferenc 459 K (kétzeres).
104. Csáka Béla 458 K 88 f., 105. Novák Béla 458 K., 106. Kereaszta István 455 K., 107. Dr. Mezei Géza 454 K (kétzeres).
108. Dr. Novák Albert 452 K (kétzeres).
109. Góczy Árpád 444 K 44 f. (kétzeres).
110. Zakariás István 445 K 07 f.
111. Meskó Jakab 441 K 72 f., 112. Pál Sándor 437 K., 113. Dr. Miklósi Viktor 434 K (kétzeres).
114. Dobréan Ágoston 434 K. 115. Antal Domokos 428 K 77 f., 116. Dr. Fejérmihály 418 K (kétzeres).
117. Friedländer Emil 416 K 19 f.

Póttagok: 1. Biró Péter 415 K., 2. Id. Száva István 414 K., 3. Karácson János 400 K., 4. Csató János 395 K 90 f., 5. Lázár Péter 394 K.

A magyar királyi államvasutak tóli menetrendje 1913—1914. évre.

As magyar királyi államvasutak vonalain és as általuk kezelt magánvasutakon folyó évi október hó 1-én a *téli menetrend* lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest-nyugati p-udvar-esztergomi és buda-császár-fürdő-öbudaí vonalon.

A Piliacsabáról Budapestre este 9 ó. 25 perckor érkező vasár- és ünnepnapi vonat szeptember hó 30-án, a Budapestről Piliacsabára délután 1 ó. 5 perckor induló és a Piliacsabáról Budapestre este 8 ó. 15 perckor érkező vasár-és ünnepnapi vonat pedig november hó 10-én megszűnik.

A szombathely-pinkafői vonalon a Pinkafőrl-Nagyszentmihályra jelenleg délután 4 ó. 41 perckor induló vonat Pinkafőrl már délután 2 ó. 32 perckor fog indalni.

A budapest-nyugati p-udvar-marcheggi vonalon as Érsekújvárról Budapestre éjjel 11 ó. 50 perckor érkező vonat megszűnik; a Párkány-Nánáról Budapestre délelőtt 8 ó. 45 perckor érkező vonat csak Nagymarostól közlekedik, a Budapestről este 7 ó. 45 perckor induló vonat Párkány-Nána helyett csak Vácig közlekedik; a Budapestről Nagymarosra délelőtt 11 ó. 35 perckor induló és a Nagymarosról Budapestre este 8 ó. 10 perckor érkező vasár-és ünnepnapi vonat megszűnik; a Budapestről délután 8 ó. 55 perckor és délután 5 ó. 20 perckor induló vonatok Szob helyett csak Nagymarosig közlekednek; a Nagymarosról Budapestre éjjel 10 ó. 25 perckor érkező vonat csak Vácotól marad forgalomban; a Nagymarosról reggel 6 ó. 35 perckor Budapestre érkező és Budapestről éjjel 11 óra 35 perckor Nagymarosra induló vonatok Vác és Nagymaros között megszűntetnek; a Rákospalota-Ujpestről Budapestre

éjjel 3 ó. 51 perckor érkező vonat elmarad, megszűnik végre a Pozsonyból Marcheggre este 8 ó. 50 perckor induló vasár- és ünnepnapi vonat. A Budapestről Marchegg felé délután 2 órakor induló gyorsvonat Párkány-Nána és Galánta állomásokon nem fog megállani, helyette e két állomáson a délután 2 ó. 30 perckor induló gyorsvonat áll meg.

A lipótvár-pozsonyi vonalon egy új vonat helyeztetik forgalomba, indul Pozsonyból délután 4 ó. 25 perckor, érkezik Lipótvárra este 6 ó. 2 perckor.

A vác-ípolsági vonalon a Vácáról-Ípolságra délelőtt 9 ó. 59 perckor induló és as Ípolságról Vácra este 9 ó. 13 perckor érkező vasár- és ünnepnapi vonat megszűnik.

A párkány-nána-garambercenzi és garamkováci-aranyosmaróti vonalon a Léváról minden hétfőn reggel Aranyosmarótra induló heti vásári vonat megszűnik.

As érsekújvár-nemetprónai vonalon a Nagybecskercről Nyitra felé délután 3 ó. 43 perckor induló tehervonatnál a személyszállítási Nagybecskerc és Magyapócsány között megszűnik.

A póstyén-verbói vonalon a vasár- és ünnepnapi idényvonatpár megszűnik.

A hókai-trencséntelepcz trencséntelepcz-fürdői vonalon a Trencséntelepcz-fürdőről éjjel 1 ó. 1 perckor, reggel 4 ó. 42 perckor délután 5 ó. 29 perckor és éjjel 10 óra 18 perckor induló, valamint as oda éjjel 3 ó. 15 perckor, délután 2 ó. 5 perckor, este 8 ó. 40 perckor és éjjel 11 ó. 55 perckor érkező motoros vonatok megszűnek.

A nagyszombat-jókuti vonalon a Nagyszombatra reggel 5 ó. 55 perckor érkező vonat Szentlőre helyett csak Jabloncstól közlekedik.

A budapest-keleti p-udvar-bavan-ruttkai vonalon a Budapest-Józsefvárosra Gődöllőről reggel 5 ó. 50 perckor érkező és a Budapest-Józsefvárosról Gődöllőre este 7 órakor induló vonatok vasár- és ünnepnapokon nem fognak közlekedni. A vasár- és ünnepnapi vonatpár Budapest-Gődöllő között megszűnik.

A budapest-keleti p-udvar-lavoczei és a miskolcz-kassai vonalon a Budapestről Kassa felé délelőtt 9 ó. 35 perckor induló és a Budapestre Kassa felől este 6 ó. 25 perckor érkező idény gyorsvonatpár szeptember 30-án megszűnik, dec-ember 15-től február 28-ig azonban ismét forgalomba helyeztetik.

A máramaros sziget-aknaszlatinai vonalon a Máramarosszigetről délután 3 ó. 40 perckor induló és oda délután 4 ó. 39 perckor visszaérkező idényvonatpár megszűnik.

A budapest-keleti pályaudvar predeáli vonalon a Nagyváradról Kőbánya felé pályaudvarra minden hétfőn reggel 6 ó. 32 perckor érkező vonat forgalma kiterjesztetik Budapest-keleti pályaudvarra, a hová reggel 6 ó. 40 perckor fog érkezni; a Budapestről Nagykátára délután 3 ó. 25 perckor induló és a Budapestre Nagykátáról este 8 ó. 10 perckor érkező vasár- és ünnepnapi vonalpar megszűnik; a Predeáról Budapest nyugoti pályaudvarra reggel 7 ó. 35 perckor érkező gyorsvonat Apahida állomáson szeptember 16-tól kezdve feltételesen meg fog állani; a Budapest-nyugoti pályaudvarról este 9 ó. 35 perckor és as este 10 ó. 50 perckor induló gyorsvonatoknál a megállás Kolozs-Kolozsakarán szeptember hó 15-től kezdve megszűnik; a Kolozsvárról Budapest felé délután 1 ó. 18 perckor induló gyorsvonat Sztána állomáson október 1-től kezdve nem áll meg; Zichybarlangnál a vonatok a téli évad tartalma alatt nem állanak meg. A Budapest nyugoti pályaudvar-Kolozsvár között közlekedő, Budapest nyug. pályaudvarról délután 2 ó. 25 perckor induló, valamint as oda délután 1 ó. 50 perckor érkező gyorsvonatpár III. oszt. utasokat nem fog szállítani, helyette Budapest nyugoti pályaudvar Székelykocsárd-Marosvásárhely között közlekedő, Budapest nyugati pályaudvarról este 10 ó. 50 perckor induló, valamint as oda reggel 6 ó. 50 perckor érkező gyorsvonat pár less III. oszt. utasok szállítására berendezve.

A székelykocsárd-marosújvári vonalon as éjjeli vonatpár megszűnik.

A marosludasz-besztercei vonalon a Marosludasz-Nagyczeg-Budatekére jelenleg este 6 óra 18 perckor induló vonat mar délután 4 óra 20 perckor fog indalni.

A nagyvárad-páspók (Félikx) fürdői vonalon a fürdő évad vonatok megszűnek.

A nagyszében-caiucui vonalon a nyári idényvonatpár megszűnik.

A budapest nyugati pályaudvar-orsovai vonalon a Budapestről-Czeglédre délelőtt 11

A csikmegyei ifjuság kedvelt szabója
Sámson Manó uri divatterme
 Kocsisvár, Deák Ferenc-utca 3. szám. Kereskedelmi és iparkamara volt helyiségben.
 A londoni szeszthézi kitűntéssel aranyéremmel kitüntetve. — Várcól és interiorban telefon-szám 798.

Elvállal vidéki megrendeléseket és a legrövidebb idő alatt azokat elkészíti. Választás végett ruhaszövet mintáit szivesen megküldi. Rendelésnél a legjobb egy használt ruha beküldése, mely után a legizlésesebben készít bármily kiviteli ruhákat. Szolid és pontos kiszolgálás! — Jutányos árak!

— Arcképes igazolványok. I. Féláru vasúti menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítására, illetőleg érvényesítésére az 1914. évi. Az állami alkalmazottak és törvényhatósági tisztviselők, továbbá a községi és körjegyzők, a rendezési tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tanácsvezetők, valamint az állami és törvényhatósági nyugdíjasok részére kiállított azok a féláru vasúti menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok, melyek 1914. illetőleg 1917. év végéig terjedő hatállyal adtak ki, az 1914. évi leendő érvényesítés végett a m. kir. Államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. Andrássy-ut 73—75 sz.) 1913. évi október hó 1-től kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban ugyanezen évi december 31-ig okvetlen beküldendők. Azoknak az igényjogosultaknak, akiknek a folyó évben arcképes igazolványuk nem volt, de ilyen az 1914. évi megszerzési kívánának, az igazolvány kiállítását szintén a fent jelölt határidőn belül kell kérelmezniük. Különösen figyelmükbe tartjuk az érdekelteket, hogy sejtát érdeklükben fektessék, ha az igazolvány kiállítását, illetőleg a következő évre való érvényesítését lehetőleg már október havában vagy november hó 1-étől kezdve kérelmezik, továbbá, hogy az igazolványok érvényesítéséért, vagy kiállításáért igazolványonként járó 2 K. kezelési illetéket m. kir. postai értékpapjokban kell leróni. A postai értékpapjokat a körjegyzőre vagy a névjegykezelő fel kell ragasztani. Készpénzt vagy okmánybélyeget kezelési illetékek fejében ol nem fogadunk. A kérvényeket és az egyes hivatalok részéről betervezendő névjegykezelőket az előírt száradékkal és a hivatali bélyegző lenyomatával kell ellátni. Az érdekelteket hivataloknál úgy az érvényesítendő igazolványokról, valamint a kiállítandó igazolványokhoz szükséges fényképekről különösen jegyzéket kell készíteni. Figyelmükbe tartjuk a nyugdíjasokat, hogy kérvényeiken a lak helyükre illetékes közigazgatási hatósággal azt is igazolni tartoznak, hogy fizeséssel egybekötött foglalkozásuk nincsen. Állami, törvényhatósági, községi és vasúti hivataloknál rendezési díjazással, havi vagy napidíjjal egybekötött foglalkozás, ugyancsak magánhivatalnoknál havi vagy napidíjas alkalmaztatás az utazási kedvezményre való igényt nem szünteti meg. Végül arra is figyelmeztetjük az igényjogosultakat, hogy az alatt az idő alatt, amíg arcképes igazolványuk kezelése alatt van, az előre nem látott utazásokra szükséges féláru vasúti jegy váltására jogosító egyszerű utazásra szóló igazolványukat a maguk részére okvetlenül kérelmezzék, mert az utazási kedvezmény menet díjának visszatérítése utólag semmi körülmények között nem fog engedélyeztetni.

— Minden alapvizsgára, az igorlatra-üggyévi vizsgára készülő-jelölt forduljon tanácsért és utbaigazításért a Dr. Dobó Jogi és Ügyvédi Szemináriumhoz, mielőtt a készülést megkezdene. Feltétlen szükséges van minden jelöltnek bevezető tanításra, szakterület utasításra és magyarázatra. Enélkül a tankönyvekből készülő az anyag előtte nehézkes elv és szabálytalan. Az intézet fokozatosan bevezeti az illető vizsgai tárgyakba. Szorosan alkalmazkodik a tanuló kérdései módjához és felfogásához. Az intézet utján eléri a célt, rövid idő alatt elkészül, biztosítja vizsgája sikerét, tudása a vizsga követelményeknek mindenben megfelel. Vizsgájára feleslegesen nem tanul. Ami fontos; az intézetünkben nyomtatékosan lesz kiemelve. Otthonkészülők számára rövid; dezfoglaló jegyzetünk vannak; mindenkor a vizsgaviszonyoknak megfelelő. Az intézet díjmentesen küldi a Jogi vizsgák letétele című és az ügyvédi vizsgára vonatkozó kiadványát. Néhány előadást mindenki díjmentesen hallgathat végig a módszer megismerése végett. Felvilágosítás és eljárás mindennemű egyetemi és vizsga-ügyben díjmentes. Levélbeli megkeresések a címre küldendők: Dr. Dobó Jogi és Ügyvédi Szeminárium Kolozsvár, Bolyai-utca 3.

— Az olvasni tudó örmény. Szamosújvári az örmények fővárosa felé robbogott a vonat. Nagy óta-hatan ütök egy másodosztályú fuikében, — egymással szemben, az ablak mellett — egy szeméreges pesti utazó, aki sűrűn fordult meg azon a vidéken és egy kis köpös barnaarón bécsi. Alighogy letelepődnek egymással szemben, beszélgetni kezdtek, anélkül, hogy bemutatkoztak volna egymásnak. Az utazó vécókat mesélt el és a kis köpös bécsi nagyként kacagott rajta. Egyszerre csak a vonat elrobogott egy tanyá mellett.

— Nem tetszik tudni véletlenül — kérdezte az utazó — hogy kié ez a tanya ott az erdő szélén?

— De tudom — felelte egy kis kövér ember — egy szamosújvári örményé, I. Bogdáné.

— Hogyan? — kiáltott az utazó — hát ez is azé a buta paraszté? Hát a környéken már minden az övé? Pedig azt mondják, hogy az még olvasni sem tud!

— Hogy nem tud olvasni? — ismételte nyugodtan a kövér utazó s benyúlt a labijába belső zsebébe a kihuzott onnan egy kövér bugyellárist. Kisszedt belőle egy csomó eszrebánkót és a tárdre egymástán el kezdte kisszámolni.

— Egyeser... kétszer... háromszor... tízezer... tizenötszáz... huszszáz... No, most pedig olvasson az ur jobban, ha tud...

Szólt, felébredt és kioammogott a fuikéből. Az ajtóból visszafordult és gúnyosan bemutatkozott. I. Bogdán volt...

— A föld legjobb tápláléka. A növényzet által elvont nitrogént, mely a leghathatósabb és legdrágább növényi tápanyag, állítólag a föld és földtrágyázással szoktuk visszapótolni. Újabb tapasztalatok szerint azonban a termőképes talajban nagy tömege él azoknak mikroorganizmusoknak, a melyek a levegő szikra nitrogénjét képesek nitrogén vegyületek alakjában lekötni úgy, hogy egy hektáron évente 20—100 kg.-al gyarapítják a talaj nitrogén tartalmát. E talaj baktériumok azonban csak az oly talajokban képesek gyorsan tovább szaporodni és intenzív életműködést kifejteni, a melyek mindennemű ásványi tápanyagot elegendő mennyiségben tartalmaznak. Legfontosabb ezek között a méz és foszforsav, a melyek hiányában a talajbaktériumok életműködése jóformán teljesen megszűnik. Magyarországon azonban az egyoldalú gabonatermesztés és az elégtelen trágyázás miatt a szántóföldi talajok foszforsav tartalma és ezzel a talajbaktériumok élet működése erősen csökken, a mely körülmény sok helyt a termőképesség lassu, de állandó hanyatlását okozta. Innét van, hogy egyenként kitélő földeken, amelyek azonban emberemlékezet óta állótrágyázva nem voltak, bőséges szuperfoszfátot tartalmazó tehát nem csak a talaj foszforsav, hanem közvetlenül annak nitrogén készletét is gyarapítjuk, ezzel némileg az állótrágya szükkeletét is csökkenthetjük és ez adja meg nálunk a foszforsav trágyázás igazi jelentőségét.

— A jegyzők fizetésrendezése. A belügyminisiteriumban most folynak a munkálatok a jegyzők fizetésrendezése dolgában, tervezet már készen van a csak a pénzügyminisiter hozzájárulása szükséges, hogy azután a fizetés kiegyesítő összeg az 1914 évi költségvetésbe beilleszthető legyen. A jegyzők fizetéskiegészítése mint alapilletmény, évi 2000 koronában van megállapítva. Az ennél magasabb fizetés élvező jegyzők magasabb fizetésű elveztetésben tovább is megmaradnak, mindaddig, míg a jegyzők államosítása be nem következik. Akkor a jegyzők magasabb fizetési osztályba fognak felosztani. Az előlépés nemcsak az eltöltött szolgálati évek lesznek irányadók, hanem a minősítés is. A minősítést a főszolgabírók és az alispán végzi a ezek ajánlatára fogják a jegyzőket előlépésre előterjeszteni. A jegyzők magánmunkálatai illetőleg az eddigi állapotot érintetlenül fent tartják, a rendezés az államosítás kérdésével egyidejűleg fog megtörténni.

— Portugál szerzetesek Erdélyben. Mivel a köztársaság alakult Portugália feloszlatta a szerzetesrendeket, ezeknek egyrésze Ausztriában és Magyarországon keres új hazát. Az ősszel Erdélybe mintegy 300 szerzetes települnek a központi rendházat Marosvásárhelyen építi fel. A szerzetesek nálunk is folytatni akarják kereskedelmi és mezőgazdasági tevékenységüket a hortermelésével, líkőrgyártással, gyümölcskertéssel, állattenyésztéssel szándékoznak foglalkozni.

— Egy magyar fűrdőből. Magyar fűrdővendég: „— Micaoda dolog az? Mikor én magának csengetek, maga azt kiabálja: Bitte? Ha magyar kenyeret eszik, akkor beszéljen magyarul. Ide többet én ugyan nem jövök. É most fizek. Volt én nekem egy gábi, egy krigli és egy zalczatángli.“

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltószelvény-társaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdé-forgalomról és pénzpiac helyzetéről.

Budapest, 1913 szeptember 18.

A külpolitikai válság ugyan megszűnt, de az a nagy gazdasági depresszió, melyet előidézett, még korántsem akar tűnni. Különösen Magyarországon érezhető erősen a konjunktúra csökkenése és a gazdasági viszonyok rosszabbodása a tőzsdé forgalmát is hátrányosan befolyásolja. A pénzpiac helyzete nagyjából nem tüntet fel lényeges változást és úgy látszik, hogy a 8 százalékos bankkamatláb, mint már korábban is feltehető volt, és év folyamán nem fog változást szenvedni. Németországban ugyan a legutóbbi héten az a remény merült fel, hogy a pénzpiacnak gyöngébb igénybevételére való tekintettel tán lehetséges lesz a jegybank kamatlábát lecsökkenteni, de utóbb ismét olyan hírek érkeztek, hogy ott is előreláthatólag a magas bankkamatláb marad érvényben. A külföldi tőzsdék jegyzései sem nyújtottak tápot az itteni forgalom élénkítésére és így az a stagnáció képét nyújtja és semmi nevezetesebb momentum nem merült fel. A tőzsdé nagyobbazert és tartósab megélénkítése most már tényleg attól az időponttól várható,

amikor a pénzpiacnak számottevő megerősödése nagyobb vállalkozási kedvet és ezzel karlálva az ipar megfelelő foglalkoztatását fogja maga után vonni. Sajnos azonban ez a várva-várt nagyobb pénzpiac még nagyon is késik.

A forgalom a legutóbbi hét folyamán ugyancsak kisserült volt, de az árfolyamok is ugyancsak alig tüntettek fel változást. Átmenevőleg nagyobb élénkeség volt a magyar bank részvényeiben, melyekben különfele, eddig megerősítést nem nyert híresztelésekre nagyobb eladáások eszközöltek, később a papír árfolyama is valamivel javult. A több vezető papír árfolyamváltozása lényegtelen, Rima murányi részvények a külföldi vaspapírok alakulásának megfelelően valamivel gyöngébb irányzatot követtek.

A helyi ipari papírok piacán is igen csendes volt az üzlet. Némi érdeklődés mutatkozott Magyar általános közsévbánya részvények iránt, később ezeknek árfolyama is lemorzsolódott.

A járadékpiac üzlettelen és a sorsjegypiac sem tüntet fel említésre méltó változást.

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

Ezennel felkérem az összes csikmegyei pénzügyészeket vezetőseit, hogy névalírással ellátott váltókat egyáltalán el ne fogadjanak, mint hogy ilyeneket én alá nem írok s ha mégis ilyen forgalomba kerülne, az csak hamis aláírással lehet ellátva.

E nyilatkozat megtételére a tapasztalat kényszerített.

Csikcsicsó, 1913. szept. 22-én.

Tompos Károly,
községi jegyző.

Szám 6700—1913. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbírósg mint tkvi hatóság Bartis Ignácnak Kovács Gyula és neje Szabó Zuzsanna elleni végrehajtásos ügyében végrehajtató kérésére a végrehajtási árverést 98 korona s jár erejéig a csikszentmártoni kir. törvényszékhez tartozó csikszentmártoni kir. járásbírósg területén lévő Csiksekefalva község határában fekvő a csiksekefalvi 1914. számú tkvben. foglalt 915—2 916—1. hrsz. ingatlanra 890 korona, ezennel megállapított kiküldési árban elrendeli.

Az árverésre határnapul 1913 évi november 20 napjának d. e. 9 óráját Csiksekefalva községhezához tűzi ki. Árverezni szándékozók tartoznak minden egyes ingatlan kiállításai árnak 10 százalékát, mint bányajelölt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött közehez letenni.

Vevő köteles a bányajelölt az általa ígért vételár 10 százalékát nyomban kiegyesíteni, mert ha meg nem tenné ígéréte figyelmen kívül marad s a haladéktalanul folytatandó árverés en részt nem vehet.

Az ingatlan a kiküldési ár 3/4-nálacsonyabb áron el nem adható.

Vevő köteles a vételár két egyenlő részletbe és pedig ez első az árverés napjától számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5 százalékos kamatokkal együtt a csikszentmártoni kir. Adóhivatalnál mint letétpénztárnál lefizetni.

Vevő köteles az ingatlan terhe és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetékeket viselni.

A telekkönyvi hatóság vevőknek a vételi bizonyítványt az árverés jogerőre emelkedése után fogja kiadni mikor is a megvett ingatlan birtokába léphetnek, de a tulajdonjogot javukra csak a vételár és kamatainak teljes befizetése után fogja bekebelezni.

Ezen árverési hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósgnál mint telekkönyvi hatóságnál és Csiksekefalva község előjáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverést a fenti telekjegyzőkönyvben 4537—918 tkvi. számú követelesére vonatkozóan feljegyezni rendeli. E a hirdetményi kivonatot valamelyik csikszentmártoni hatóságban közzéteenni rendeli.

Jelen kérés költségét 17 korona 80 fillérben végrehajtást szenvedő terhére megállapítja. A kir. járásbírósg mint tkvi hatóság. Csikszentmárton, 1913. augusztus 20.

Márton Sándor s. k.,
bir. jz.

MEGNYILT

JULIUS HÓ 28 AN

NAGY FERENC

fűszer- és vaakereskedése

CSIKSZEREDÁBAN

Apafy Mihály-utca 29. A.

László Mária urnó házában, a volt Központi kávéház helyiségében.

10—12

Szám 816—1913. végrh.

ÁRVERÉSI HIRKEMÉNY.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir. törvényszéknek 1913. évi P. 8144, 8145. számú végzése következtében dr. Ady Endre ügyvéd által képviselt Alsócsiki bank részvénytársaság javára 983 kor. s jár erejéig 1913. évi auguszt. hó 5-én foganatosított ki-elégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 890 koronára becsült ingóságok u. m 2 kanca, 8 terü széna, 2 svaicer tehén egy csikó nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósg 1913. évi V. 393/3. számú végzése folytán 983 kor. tőkekövetelés ennek 1913. évi április hó 24 napjától járó 6 % kamattal, 1/2% váltódíjjal és eddig összesen 216 kor 98 fillérben bíróság mir megállapított költségek erejéig, Tusnád községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1913. évi október hó 6-ik napjának delelőtti 0 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-al értelmében készpénzfizetés mellett a legutóbb ígérőnek szükke esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra ki-elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Csikszentmárton, 1913. évi szeptember hó 17. napján.

Ambrus Lajos
kir. bír. végrehajtó.

Vegytisztítás.

Női- és férfi legkényesebb ruhák olaj, degenyev, saurok, tenta, szir, rozsa, kávé stb. foltok vegytisztítását, továbbá minden e szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan teljesítik. Aldozatot és fáradságot nem kimélve e szakmába teljesen kiképeztem magamat. Szives pártfogásukat kéri:

ORBÁN VINCZE, férfi szabó és vegytisztító, Csikszeredában.

21— Rákózi-utca 16. szám.

Dr. Jokelius

körhízi orvos Brassóban,

Röntgen-Laboratoriumában,

Kolostor-utca 2. szám alatt

RENDELŐ ÓRÁK: 1—3-IG

Vasár- és ünnepnapok kivételével.

13—50

Nyomdásztanulónak felvétetik egy ügyes fiu, ki legalább a középfelső iskola 2-ik vagy 3-ik osztályát jó eredménnyel végezte, Vákár L., könyvnyomdájában, Csikszereda.

HZ UJ
Berson
minden sarkot út

Berson
minden sarkot út

Telefon József 20—53.
Interurbán telefon
József 20—62.

„SAVOY NAGYSZÁLLODA“ Budapest, József-kői ut 16.
Modernül átalakítva és renoválva, 120 szoba, gőzfűtés, Lift, hideg, meleg víz. Mérsékelt árak.
Szobák már 3 koronától feljebb. — Szíves pártfogást kér **SAVÓ TIVADAR**, igazgató.

Interurbán telefon
József 20—62.
Telefon József 20—53

Eladó
az Apaffy Mihály-utcában
egy ujonnan épült
modern kőház
mely két lakrészből áll. — Egyik lakrész 4 szoba konyha, kamara, fürdőszoba, másik lakrész 2 szoba konyha. Mindkettőhöz megfelelő mellék helyiségek gazdasági épületekkel.
Cím a kiadóhivatalban.
3-3

Hirdetmény.
Csikszentkirály község határán, közel a csikszögödi vasúti állomáshoz, az országút mellett 42 hold szántó és rétől álló tagbirtok ez év őszén bérbe kiadó.
Értekezhetni Csikszerezében, a dr. Daradits Félix ügyvéd irodájában.

Sirolin
"Roche"
arcszög ajánló a köztudatnak mindenféle megbetegedések ellen.
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekgyógyulók ellen.

FIGYELEM!
80.000 pár cipő!!
4 pár cipő csak 9 korona.
Több nagyobb gyár fizetési zavarokkal küzdött és így sikerült nagyszámú cipőt elküldeni áron alul megszerezni. Miért is én szállítok bárkinek 2 pár férfi és 2 pár női fűzős cipőt, erősen csúszó, barna vagy fekete színben, nagyon finom kivitelben, legújabb divatú, szám és cm. méret szerint. A 4 pár ára csak K. 9.
Utánvétellel szállít:
S. A. Leser, Krakau (Österr.)
Josefsgasse 10. L. 702.
Kiszállítás megengedve vagy a pénz visszaadatik!
3-10

HIRDETÉSEK
olcsó árszámítás mellett
közöltetnek s felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN.

Figyelem!
10 drb. gyönyörű értéktárgy csak K 395, u. m.: 1 drb. I. minőségű aranyosított óra, mely 36 órát jár, nagyon pontos, legújabb párisi divat; 3 évi jótállás; 1 drb. aranyosított lánc, legújabb divat szerinti; 1 férfi és 1 női gyűrű, amerikai dublé, aranyosva; 2 drb. fűbevaló aranyosva, kővel; 2 drb. kékés gomb, legújabb divatu szabadalmasított amerikai dublé; 1 drb. női mellű és 1 nyakkendőből legújabb divatu, aranyosva; minden egyes értéktárgy 10 karátus aranyból van és az összes tárgyak ára csak K 395, melyek utánvét mellett megrendelhetők **G. Seidel, Krakau (Ost.) Miodowa 15.**
Két sorozatu megrendelésnél, a 20 darab értéktárgy mellé még egy gyönyörű amerikai dublé női láncot csomagolnak. — Együttel ajánlok 1 drb. 14 karátus aranygyűrűt, jótállás mellett, legújabb divatu férfiak és hölgyeknek, gyémántkővel csak K 450 — 8 drb. K 1250.
Kiszállítás megengedve vagy a pénz visszaadatik!

Csikmezei közkórház igazgatósága Csikszerezében.
Szám: 1414—1913. ad.
HIRDETMÉNY.
A vármegyei közkórházi bizottságnak folyó évi szeptember hó 22-én hozott határozata értelmében a kórház élelmezésére 1914. évi januárius hó 1-től számítva három egymásután következő évre árlejtést hirdetek.
Az árajánlatok benyújtási határideje 1913. október hó 8-ának déli 12 órája.
Az árlejtés felett a legközelebbi közkórházi bizottsági ülés fog dönteni.
Az árlejtési és élelmezési feltételek, élelmezési előírás és étlap a kórház gondnokánál naponta d. e. 9 órától 11 óráig megtekinthetők s a szükséges nyomtatvány ugyanott kapható, melynek használata kötelező.
Csikszereda, 1913. szeptember hó 24-én.
Veress Sándor dr.,
kórház igazgató.

Szám 655—1913. végrh.
ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
Atulított bírósági végrehajtó ezennel közbírré teszi, hogy a csikszerezési kir. járásbíró ságnak 1913. évi V. 4783 számú végzése folytán dr. Nagy Jenő ügyvéd által képviselt Székely Népbank részvénytársaság végrehajtató részére végrehajtást szenvedett ellen 77 kor. 53 f. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 750 koronára becsült ingóságokra a csikszentmártoni kir. járásbíró ság 1913. V. 32911 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Csikszentgyörgy községben leendő megtartása határidőül 1913. évi október hó 2-ik napján d. u. 2 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt tehenek, faragottfák s egyéb ingóságok legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron átul is el fognak adatni.
Felhivatnak mindazok, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttéknél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.
A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.
Kelt Csikszentmárton, 1913. évi szept. hó 16. napján.
Ambrus Lajos,
kir. bír. végrehajtó

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Csiksomlyón 73. szám alatt (Bocskor-féle ház)**
asztalos műhelyet nyitottunk.
Elvállalunk minden e szakmába vágó munkák szakszerű készítését, haló, ebédő, uri- és előszobák, valamint épület, portál és boltberendezési munkákat a legegyszerűbb kivitelű a legkényesebb igényeknek megfelelőleg. — Hajlított burtorokat raktáron tartunk. — Rajzok és költségvetések díjtalanok. — Javítások olcsón és gyorsan eszközöltetnek. — Házhöz való híváshoz elegendő egy levelező lap s azonnal megjelenünk.
A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, kiváló tisztelettel
BOTÁR GÉZA ÉS MEGYESI JÓZSEF
ASZTALOS-MESTEREK.

DALMA

Tanárok, tanítók és más érdeklődők figyelmébe!
ÉP MOST JELENT MEG:
„A MADÁRTÖMÉSZET KÉZIKÖNYVE“
című munka, melyből a madártömeszetet bárki elsajátíthatja.
A 131 oldalon megjelent munkát **Szemere László**, az ornithologiai központ volt tisztviselője, a zsögödi Madártani Allomás (madártömmé intézet) tulajdonosa írta. Illusztrálva van **dr. Szilágyi Tibor** és szerző **fényképfelvételeivel és rajzaival.** A könyvnek más irányú használhatósága is van, amennyiben benne a különféle magyarországi madártani szakírók által használt madárnevek tisztázva vannak egyeztető betűsorosokkal.
Kapható Vákár L. könyvkereskedésében, Csikszerezében.
Ára 2 korona 40 fillér frankó.

Szabó Lajosné hölgyfodrász és hajmunka termében mindennap délután hygienikus fejmosás villany-**CSIKSZEREDA,** szárítással (meleglevegővel).
KOSSUTH LAJOS-UTCA.

ELSŐ MAGYAR VILLAMOSERŐRE BERENDEZETT HANGSZERGYÁR.
STOWASSER JÁNOS
cs. és kir. udvari szállító, színbázak, zenedők, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi tőrogató és a hangfokozó gerenda feltalálója **Budapest, II., Lánchíd-u. 5. Gyár: Öntőház-u. 2.**
Ajánlja a saját gyárában készült hurok, vonós, fuvó és ütő hangszereit és azok alkatrészeit, Quinttiszta hurokat.
Hegedűk 3, 4, 5, 6 forinttól feljebb a legjobb felszerelés szerint. — Tőrogató rőpafából, újezüst billentyűvel és iskolával 30 forinttól feljebb. — **Harmonikák** legjobb elpusztíthatatlan hangokkal 2,50, 3, 4, 5 forinttól feljebb. Különlegesség acélhangú hangverseny harmonikák, saját minták.
STOWASSER a hangfokozó gerenda feltalálója, mely által bármily hegedű vagy gordonka jobn, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javítással 4 frt.
Harmonium világhírű legjobb gyártmány 65 fűttől feljebb.
Javítások az összes hangszereken különleges szakszerű pontossággal, jutányos áron. — **Zenekarok teljes felszerelése** előnyös feltételek mellett, jutányos áron, elismert kítőnő minőség. — A legtöbb katonai zenekar szállítója.
Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára általánosan a legszolidabb kiszolgálásról elismerve. — Árjegyek kívánatra ingyen és bérmentve. — 20

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Csiksomlyón 73. szám alatt (Bocskor-féle ház)**
asztalos műhelyet nyitottunk.
Elvállalunk minden e szakmába vágó munkák szakszerű készítését, haló, ebédő, uri- és előszobák, valamint épület, portál és boltberendezési munkákat a legegyszerűbb kivitelű a legkényesebb igényeknek megfelelőleg. — Hajlított burtorokat raktáron tartunk. — Rajzok és költségvetések díjtalanok. — Javítások olcsón és gyorsan eszközöltetnek. — Házhöz való híváshoz elegendő egy levelező lap s azonnal megjelenünk.
A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, kiváló tisztelettel
BOTÁR GÉZA ÉS MEGYESI JÓZSEF
ASZTALOS-MESTEREK.

Friss csemege szőlő 60 és 70 fill.
Péntek, szombat és vasárnap
kapható eltenni (télire) ugorka jutányos áron. — **Paradicsom** jövő héten jutányos áron. — **Kövér György** utóda előtt a piacon
Munteán Todor gyümölcsárús.

POZSONYI FEHÉRNEMŰ-HIMZŐ ÉS VARRÓ-HÁZIIPARTELEP

EHRENFREUND és SALAMON, POZSONY.

Menyasszonyi kelengyék, női, férfi és gyermek fehérneműek készítése. Legelőnyösebb vászonáru, asztalnemű és paplan beszerzési forrás. — Kérje elismert remek mintagyűjteményünk bemutatását, melyet vételkötettség nélkül, kiváratra bármikor bemutatunk. Mintaválasztékot készséggel küldünk!

SÜRGÖNYCÍM: EHRENFREUND SALAMON, POZSONY.

24-52

TELEFON SZÁM 13-23.

Felvételi-, haladási-, látogatási-, előmeneteli- és mulasztási-naplók már készen bekötve, valamint mindennemű

ISKOLAI TANKÖNYVEK ÉS FELSZERELÉSEK

a legjutányosabb árak mellett beszerezhetők

Vákár L. könyv-, papir-, rajz-, írószer- és hangszer-kereskedésében, Csikszeredában.

Csikmegyei földrajz, legújabb kiadás, ujonnan átdolgozta Császár Nándor kir. tanfelügyelő szintén kapható darabonként 32 fillérért.

MÁTHÉ JÓZSEF

NŐI-DIVATKALAP ÉS KÉZIMUNKA NAGYRÁKTÁRA
CSIKSZEREDA.

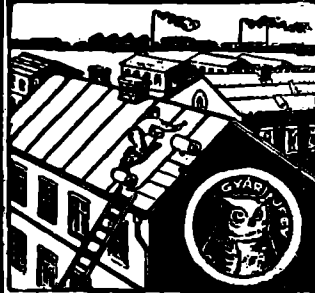
Kézimunka anyag és női kalap újdonságok

dus választékban már raktáron vannak.

TANULÓ

leányok felvételnek.

KOLLARIT-BŐRLEMEZ

KOLLARIT-BŐRLEMEZ

kaucsuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

VÉGTELENŰL TARTÓS.

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható Csikszeredában
Nagymihály Sándor
építési anyagkereskedőnél.

Erdély legelterjedtebb és minőségileg legkedveltebb sörei

A BÜRGER-FÉLE MAROSVÁSÁRHELYI

„TULIPÁN” ÉS DUPLA MALÁTA SÖR.

NAPONTA FRISS PALACKOZÁS

Fenyves Aladár csikszeredai főraktárában.

Mikó-utca 22. szám.

Telefon 58. szám.

Ugyanott a kőbányai „Első Magyar Részvény Sörfőzde” ki-tűnő gyártmányu söre állandóan kapható.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

40-

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis

SZÖCS GYÖRGY cégnél Brassó, Weisz Mihály-utca 10. szám alatt szerezhetők be.

Legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai felszerelések raktára. — Tiszti és vasuti sapkákban gyári raktár. Telefon 488.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak.

HÖLGYEKNEK FONTOS!

Szeplőt, májfoltot és mindenféle arc tisztá-talanságot pár nap alatt biztosan eltüntet a

Liliomtej-crém

hatása felülmulthatatlan, az arcnak üde színt és bársónyszerű finomságot ad.

Egy tégely ára 1 korona.

Liliomtej puder 1 kor. Liliomtej szappanok 80 fill.

Postai megrendelések azonnal intéztetnek. Tíz koronán felüli megrendelésnél franco.

Teljesen ártalmatlan!

Amerikai fogcsepp a fogfájást azonnal megszünteti. Saját készí-tésű Mentholos sóborszesz a leg-jobb háztész. — Likőr és rum essenciák, egy üveg ára 60 fillér. Valódi angol, francia és hazai

ILLATSZEREK
óriási választékban kaphatók

BARLA DEZSŐ
gyógyszerésznél, Csikszereda.
Telefon 67. szám.

48-60

TELJESEN ÚJ CSÉPLŐGÉP GARNITURA

jutányos áron eladó

Dr. ADY ENDRE ügyvédnél, Csikszentmártonon.

12-

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.

majdnem határtalan tartóssága, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban.

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.